

Womhaj Bóh!

Cziklo 28
12. julija

Četnik 6.
1896.

Serbske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy kobotu w Šmolerjez knihicziščezetni w Budyschinje a su tam dostacž sa šchtwórtlětnu wicheđplatu 40 np.

6. njedzela po swjatej Trojicy.

Swobodnosć.

Rom. 6, 15—23.

Rjane kherlusche su so wo swobodnosći spěwale! A šchtó njedyrbjal tole kubło kóbu khalicž? Šchtó njechal sa swobodnosć wojowacž, jeli so by so jemu wšala. My snajemy wótczińsku swobodnosć, hdyž je nusne było, wótzny kraj wot spšahwa zuseho knjeistwa w swobodnicž, a hdyž je pschezo hiščezje našcha pschibluschnosć, i woporami fastupicž sa našch wótzny kraj. My snajemy swobodnosć w myšli čłowikeho čuczja, so kabi žadamy sakasanje šchłowinstwa. Dale mašč swobodnosć w towarščnym žiwjenju, kotraž ma tak daloko kwoje prawo, kaž maja so pódla bójske porjady w stacze a zyrkwi w čezeczi. Ale we wschitkich čažach je tež wopacžne žadanje po swobodnosći było, kotrež je wina wjele njesboža a čłowikeho hubjenstwa było, so mamy so jeje hladacž a dyrbinmy pschecžimo nej wojowacž po epistoli Rom. 6, 15—23.

1. Wopacžna swobodnosć. Tule wopacžnu swobodnosć maja pohanjo. Woni su swobodni wot Boha a Božeho sakonja. Kaž my i biblije wěmy, běsche hižo žadanje prenjeju čłowjekow, so chzyschtej so wot Boha wottorhucž a kamej po kwojej woli živej byčž. Duž kabi w našchim čažku ludžo swobodnosć wot nabožiny, dželenje wot Boha a biblije žadaja. To njeje krocžel do předka, ale do sady do pohanstwa, haj do čaža přenjeju

wotpada wot Boha. Sakni maja to wotpohlad, je jasne. Hdyž sakon Boži a kweđomnje a Boži porjad čłowjeka wjazny w žiwjenju njewobnjesuja, potom móže kóždy činič a wostajicž, šchtož chze. Hdyž je čłowjek bjes Boha, potom wón nikoho wjazny pschluchacž njecha a jemu ničto wjazny kwiate njeje. Šczěhwki teho móžesch hižo widžecž. To žadny nan a žana macž młodym ničto wjazny prajicž njedyrbitaj, pschetož młodži chzedža žiwjenje wuzicž. To předar wjazny njedyrbjal i kautymi kłowami khostacž. Woni chzedža kami kwoji knjesojo byčž a kweđomnja woni wjazny nimaja. To so jenož prašcha, hacž je tón čłowjek, kotryž je tak daloko pschinješt, so je wot kšesčizjanstwa kwiobodny, woprawdže kwiobodny čłowjek so šczinič. Njebu tamny kyn, kotryž je staršiskeho doma džěsche, šrudnuski wotrocžt w zuyym kraju? Njeje to pohanstwo, hdyž čłowjek teho jeneho Boha wopuscheži a do wotrocžstwa pschiboha a čłowjekow šandže? Njebnwa tón čłowjek, kotryž je pschestal Boha pschluchacž, hra kwojich žadosčow a lóšchtow, wotrocžt čłowjekow a husto šchłowa hrěcha? Hdyž je ta wukhwalena swobodnosć, hdyž hrěch, kaž čěmny knjes, milionny po kabi wlecze sa šchczercžatny rjećas? Pohladaj do khostacžnjow a wustawow sa ducha-khornch a ty psnajesch, i kaskimi swjaskami su wěste žalokne čěmne hrěchi našchich kóbučłowjekow swjasač. Hladaj na njelicžene džělene mandželstwa a ty so teje mozy naštróžisch, kotruž ma tón jenicžki hrěch njejednoty. A temu hordosć, žadosčiwosć, žadanje po kwiětnych wjekelach — wone legiony sa kóbu čažnu, so dyrbjeli

dwelować, hacj maja tuczi ludžo i zyła hiščcže žaneje dušche. O haj, woni maja dušchu, ale wona leži w najczemnišchim jaštwe, wobtnježena wot žadoščje woczow a częła a hordostneho wašchnja, — pschetož Bože słowo praji: „Schtóž hrěch wobeńdže, tón je hrěcha wotrocžk.“ Wot Boha šo dželicž, šo by człowjek hrěchej šlužik, — je cziječe wopacžna šwobodnošč, japoschtol to wotrocžstwo mjenuje a jej prawu šwobodnošč napšhecžiwio staji.

2. Prawa šwobodnošč. Šu maja wuczomnizy Šhrystušowi. Woni šu šwobodni wot hrěcha, tak derje wot jeho winy a khostanja, kaž wot jeje mozy a knjejtwa. Šhrystuš je jich wušwobodžik, jako je jich wumohł. Jeho šmjercž je najwjetschi wumožazy štutk, jeho kichž thorhoj šwobodnoščje. Šhrystuš njeje židow wot knjejtwa Romskich wušwobodžik; wón šebi tež na přenje wušwobodjenje tehdomnišchich šchłowow wot jich pohanišchich knjesow myšlit njeje, abo na nekajku šwontownu šwobodnošč. Štutk Jesušowu nicžo druhe njebešche, hacj šnutškowne wušwobodjenje dušchow, i kotrymž bechu mēr šwedomnja, towaštwo i Bohom, knjejtwo na žadoščach šticžene, njehladane na to, fak šo wumoženy šwontownje měješche. Tak móžešche šo Pawol šwojeje šwobodnoščje šhwalicž, runjež bešche jaty. Tak je Luther pschi wschitkich wobczěžnoščach žiwjenja šnutškownu šwobodnošč šaczuk, kotryž by rad to šłowo wuprajik: Domini sumus, to móže rekacž: My šmy teho knješa, ale runje tak derje: My šmy knješojo nad šmjercžu a hrěchom. Šrudnje je, šo ma mało ludži šrošymjenje ša tule šwobodnošč a, šo maja šwoje wotrocžstwo ša šwobodnošč, šcheščijanšku šwobodnošč ša wotrocžstwo a šo rěcže wo šluženju po pišmiku, wo tyranštwje wěry atd. A wopradowže — wotrocžk je wschak tón tež, kotryž do Šhrystuša wěri, tola žadny wotrocžk pišmika, ale wotrocžk šwojeho wumožnika a šbóžnika a to i džaknej wutrobu, kaž to džecžo w šwojim katechizmje wufnje: Šhrystuš je mje še šwojej krowu wufupik, šo bych ja šam jeho był, jemu šlužik a niz dale hrěchej. Šo tajkim wot hrěcha šwobodny byč a Bohu šlužicž — to je prawu šwobodnošč, kaž je to hižo Augustin wuprajik: Deo servire est vera libertas. Bohu šlužicž je prawu šwobodnošč.

Woczehnjenje našchich mlodnych k šcheščijanškej šwobodnošč.

(Šo Š.)

V. Šhto ma nabožina pschi tym do wažnoščje?

(Šokracžowanje.)

To je bjes dwěla, šo nihdy žadny człowjek kražnošč šboža w Šhrystušu polnje a zyła nješapschimnje, kotryž přjedy njeje hlubinu hrěšneho hubjenštwu šam w šwojej wutrobje i wulkej šrudobu pošnal. Ale tón knjes tež tudy šthodžent wot šthodženka wodži. My nješmemy chzpeč tak wjele dokonjecž. Š wjele šcheščijanškich štarščich wschitko šfajy. My — kaž wjele wot naš je k štrowemu a wješelemu šcheščijanštwu doščlo, dyrbinny šebi štajnje na to myšlicž a šo na to dopomnicž, fak je šo to štalo. Šotom šo wěčeje wscheho honjenja a pschecnacža wostajimy a ščjerpliwosčzi rum wostajimy a temu knjesej a jeho duškej to najlepšche pschewoštajimy. Šdyž ty pschezo czěriš, runje šo pschecžiwjazu myšl šbudžujesh, kotrejž šu rošbudženi mlodži i frutej myšlu šami hižo došč jara pschihłeni.

To tež placži ja wobroczenie k wěry. Wo wobroczenych džecžoch ja i zyła nicžo šlyšecž njecham. Ššched krotkim mi muž powjedatše, šo je jeho wóšomlětny šyn wot pjecž měžazow šeni cziječe wobroczeny; šo wón wjazy i druhimi džecžimi njehraje, šo wschitko šazpiva, šchtož je šwětna, a šo i Bohom bėdži ša dušche

póhanow. Mi to šłowo i erta wujėdže: „Bohu budž džak, šo to mój šyn njeje!“ To wschak bešche kuf jara frute, šo ja to prajach. Ša pak dženska hiščcže tak myšlu a tak budu wo tym pschezo myšlicž a šudžicž.

Wěšo hinał ma šo tale wěž pschi wotrocžazej mlodoščzi. Ale pschi tym wschēm ja ženje hiščcže pošnal nješym, šo je šo psches wěčne hanjenje k wobroczenju štrowe šcheščijanške žiwjenje wubudžilo; derje pak nastachu psches to człowjekšo, kotrymž bešche šcheščijanštwu napšhecžiwne a kotriž šo tež potom wot njeho wotwobrocžichu, hdyž štarščiski dom wopušcžichu a buchu „šwobodni“.

Runje to mam ja šrudna, šo džecži halle šwobodni bywaju i wonfach štarščiskeho doma. To je žalostnje, hdyž šebi mlodži praja šo wschudžom tam powětr šwobodnoščje duwa, jenož niz tam, hdyž šu jich woczehnjerjo. Žalostnje je, hdyž mlodym woczehnjer a podczušcžer to šame placžitej. My dyrbinny — kaž hižo napomnich — našchim mlodym štarščiski dom paradis šwobodnoščje ščiničž. Šotom i wjetšcha tež pošdžicho w tym šamym dušchu šawoštanu.

Wě šo šebi ja njemyšlu, šo dyrbinny mlodnych še wschēm šhwatkom do wschitkich wješelow žiwjenja nuts wješč. Runje na wopak šebi to myšlu. Ššched krotkim ja bajku czitach: Ščakar šetka šylnu mlodu macžer, kotraž hubjene džecžo na rukomaj nješesche. Wón šo praschese, fak to pschidže. Młoda žona placžo wotmolwi: „Ša tež njewēm, luby knježe: my temu džecžu tola wschitko, šchtož my šami jěmy, jěšč dawamy, — kolbašu, šolotej, fišaly fak, polcž, piwo atd.“ Ščak tón ščakar wjedžesche, czeho dla bešche to džecžo tajke hubjene. A my tež wěmy.

To bych ja nětko ša šranjenje czitarjow mēł, hdy bych jich napominacž chzpeč, šo njebychmy tak njerošomni w czělnym hladanju šwojich džecži byli. Abw molu šo ja, hdyž šo boju, šo šo w dušownym i wotrocžazej mlodžinu hušto tak czini? — To džecži džewjecž lēt štare šobu do džiwadla bjeru, hdyž njepőcžiwne wězy šlyšcha a widža; to jich šobu bjeru na hoščiny, na kotrychž šo hodžiny dolho jē a pije. To šo jim knihi a wobrašy pschewoštaja, kotrejž šu ša nje jēd. — Ša psched krotkim czitach, fak knjes w Šndiškej štare šaproschene knihi i reala dele wša. Ščdy bešche je woczinił, duž bu wot mačcho hada, kotryž bešche šo w małych kniach šašydlił, kušnjemy. To bešche mała rana a muž jeju kėdžbu nje-měješche. A tola bešche mały had jēda dojč do jeho krowe šyknył, šo bešche wón ša něšchto hodžinom njebohi. Ach w fak wjele kniach, kotrejž šo w loškomyšlnoščzi našchej mlodžiny pschewoštaja, šaka tón mały had, kotryž wschak niz czělo ale dušchu šajėdojčzi. Šak hušto dokonja jenicžke njepőcžiwne šłowo, kotrejž dorosčzeni psched mlodymi rěcža, tón žalostny štutk hada, wo kotrymž my powėdamy. A dale, šchtož wē, šchto je wschitko w nowinach, šamo w dobrych, czitacž, tón šmėje wobmyšlenje, mlodym hižo šahe nowiny do rukow dacž.

Ty namafajch wošebje we wulkich městach dojč mlodnych 15—16 lēt štarých, kotriž „wschitko wjedža“, wo wschēm rěcža a wo thžazorych wěžach šudža. Ach, czile wobžarowni mlodži šchėdžiwzy, kotrymž šo žiwym wostudži, přjedy hacž bechu žiwjenje prawje šejnali, kotriž šebi myšla, šo je šuanjo prawje šdželanosčje, hdyž człowjek wo wschēm mudruje.

Šo to prawu šdželanosč njeje, je wěšta wěž. Šchtož na wopak šwojim džecžom še štutkom počaže, šo móža tež w najjednorišchich wobštejnoščach wješele žiwjenje wješč, tón šo prawje ša jich pschichod postara. Derje temu, kotryž šamōže mlodym prawje radošč šo še šameje wutroby žórlicž. Šchtož wjele šwontownych wěžow a wošebje, šchtož pschezo wjele pjenjes trjeba, šo mōhl wješely byč, tón wostanje wotwišny wot šemšich wěžow, — po tajkim šchłowa.

Alle šchłowa wostanje tež tón, kotryž šo, hdyžkuli šhodži a šteji, wot lubych šajnjo a šakajnow wobdaty widži.

(Šokracžowanje.)

Wuczowarišny towaršhojo.

(Šokracžowanje.)

Hdyž šo wo pomoz wołasche, bešche šłóšnik štanyl, wupšchestrē šwojemu šwatej wobej ruzy napšhecžiwio a tykny jej do poštronka. Šacž runje jemu Šwinow rěcžesche, tola Šikita Ššawicž na žadny pad přjedy dele šalēšč njechajše, doniž njeby Šchčžepan šputany był. Šwinowej pak šandže ščjerpliwosč, duž džesche: Ššedžče

moje dla na hembjerkach, kaž dolho ſo mam tam ſpodoba. Tola ja njeczerpju, ſo by ſo Scheczepanej něſchto ſtalo."

"To je woprawdže ſpodžiwne. Po tajſim macže ſo wy t tyme rubjeznikam? Duž budža tež waſ ſwjajacž dyrbjecž, bratſiko?"

"Alle ſmėruježe ſo tola, czeſežomny pſhecželo", wotmolwi Dwinow i hórkoježu w wutrobje, "kaž widžicže, je jena mojeju rukow hižo ſwjajana; to je pothoſtanje ſa to, ſo mam ſo t Scheczepanej. Wy móžecže teho dla i dobrim měrom a poſojom dele lėſež."

Dwinowej ſo ſkóncžnje poradži, Miſitu Šſawicža ſmėrowacž; wón ſalėſy wobhladnuje po rėblu dele, wón w wulkim kole nimo ſkóſtnika džeſche, a nimo druhich do jſtwn, pſchifaſawſchi, ſo ma ſo ſapſchahnyčž. Nutska wſa drjewjannu lawku a ſaprė ju trjerdže do durjom. Potom ſapocža ſo pſched ſwjecžatkami wobſchizowacž.

* * *

Jaſo Dwinow pſchekupža namolwjeſche, ſo by dele ſalėſt, pokajowajeſche ſo w Scheczepanowym mjeſwoczju nělajſe bojaſne ſa- cžucže. Na ſtronu hladajeſche dyſ a dyſ Dwinowej do mjeſwoczža a by radny pſched tym cžłowjekom cžeknył, kotryž bėſche jecho i taſ cžucžiwey wutrobu a i taſ jednorými proſtými ſłowami ſaſitowal. Tón pſchijſtupi nětko t njemu a wopraſcha ſo: "Nó, bratſiko, taſ ma ſo i twojej hłowu? Boli tebe hičecže jara?"

Ani na Dwinowa njepohladawſchi wotmolwi Scheczėpan i roſ- horjenym hłowom: "Hacž do jaſtwa hičecže dońdu!"

"Praj mi, pſhecželo", powjedajeſche Dwinow dale, "cžeho dla by ty po prawom na muje roſhnėwany?"

"Njepraſcheježe ſo, knježe!" wotmolwi ſkóſtnik njecžerpſiwje.

"Nė, ja priedy dale njejeđu, doniž njeſſmoj ſo ijednałoj!"

"Swjajaj mje, Gawrilo!" wołaſche Scheczėpan, ſwojemu ſwatej ruzy napſhecžiwu wupſcheſtrejejo, "ſud njech ſudži!"

"Cžeho dla ſud? Ze dha twoja duſcha taſ i hiđženjom pſhecžiwu mi napjelnjena, ſo ſo ty ſo mnu ijednacž njechajſch? Korčmarjo, je Scheczėpan i twojeho pſhecželſtwa?"

"Eso wė", džeſche korčmar, "moja mandželika je jecho ſotra."

"Duž blyſch: jeli ſo něchto praſcha, taſ je ſo to wſcho ſtalo, praj, ſo je ſo mi tele njeſbože ipižy ſtalo. A nětko ſapſchehi twoje konje; wulki cžaſ je, ſo dale jeđu."

Wón poplaza Scheczėpana na ramjenjo. Tón ſaprė ſwojej ruzy na telegu, ſloži ſwoju hłowu na nju a hórke ſlyſy ronjachu ſo jemu i woczow pſches krawawu ruky.

"Do cžeho by ſo tola tykał?" džeſche korčmar, teljeſhne tola maſajo a Dwinowej powjedajo, ſo je Scheczėpan bohaty byl, ſo je wothudnył a, ſo je wot teho cžaſa ſem poſhmurjeny a hnėwny. Korčmarſka, kotraž bėſche něotre raſy nimo Scheczėpana ſchla, džeſche kóždy raſ: "Schto by do cžłowjeka! Schto nětko maſch? Ani podžakowal ſo temu knjeſej njeſſy! Poklatnyčž mėł ſo pſched nim, haj poklatnyčž!"

Potom ſawoła Dwinowa na cžaj: Miſita Šſawicž proſy jecho, ſo by pſchijſchol.

"Dha, dha byčž w Boženije, luby pſhecželo", džeſche Dwinow wotſal duzy, "a njehiđž mje."

Scheczėpan ſo poſbėhny, pohlada bojaſliwje na Dwinowa a džeſche i wurajom hórkeje bolocže: "By mje tola radſcho ſkóncžowal, knježe, hacž ſo mje i twojej miłocžu krjudujeſch! Twoja miłocž rėže do wutroby wótriſcho, dyžli dwójzy wutocženy nóž!"

To bėſche woprawdže ſrudnje hladacž, kaſ ſtyſkniwje pſchi tychle ſłowach ruzy na wutrobu ſtyknj, taſ, ſo ſo jemu khornat kumacžoweje* koſchle roſtorhny.

"Njecham tebi bolocžow nacžinicž. Sa du", džeſche Dwinow — "Božemje!"

"Nė wſchaf, ně! Bože dla! Šbóžnika dla! njewoteńdž!" wołaſche ſkóſtnik. "Sa ſo bjeſ tebe boju — ja ſo boju!" a i jecho woczow blyſchejeſche ſo ſmjertna ſtyſknoſčž.

"Cžeho ſo ty bojiſch? Ničto tebi ſchidny cžinicž njebudže."

"Ani ſuda, ani jaſtwa, ani teho, ſo budža mi hłowu wotcžecž — ale mje ſameho! Styſkacž budže ſo mi, ſtyſkacž po tebi, kaž njeby ty wjazy byl — kaž bych tebe — kaž njebył ty wjazy na ſemi! Njewoteńdž, ſyn ſo te mni."

Dwinow ſynny ſo ſaſo na delnju rėblowu podnožku, a

* Kumacž je cžėrwjena tkanina, i kotrejž ſo w Ruſkej burſke koſchle ſchija.

Scheczėpan cžapny ſo pſched nim. Woſpjet džeſche ſdychowajo, do Dwinoweho iprawneho a něžneho mjeſwoczža hladajo: "Golubečik ty mój, golubečik!"

Młodženž to dolho njeſnježe; wón džeſche, je ſlyſami w woczomaj ſo poſmėwajo: "Nėtk paſ mje wotaj, ſo bych ſwój cžaj pił", a ipėſchnje woteńdže.

(Wotracžowanje.)

Šaſ ſo jedny ſozialdemokrata wobrocži.

A. B., i kotrymž ja do bližicheho towaſtwa ſtupich a kotryž je mi ſam iččehowaze je ſwojeho žiwjenja powjedal, bėſche ſyn pobožneje maczerje, kotraž bėſche jecho hižo ſahe t modlenju a t pobožnemu khodženju napominała. Scheczł let ſtary dyrbjecſche hižo kemſchi khodžicž. Taſ džeſche hacž do cžaſa konfirmazije. Potom paſ pſchidže bjeſ njerodnych towaſchow. Khwatajzy džeſche i nim dele do ſtaženja na cžėle a na duſchi. Woſebje ſč bu i nim, hdyž bėſche wojat wuſlužil a wón bjeſ ſozialdemokratow pſchidže. Wón bu woprawdžiſte wotſnamjo ſhubjeneho ſyna (Luk. 15, 11 ſł.). Njane, ale cžežko ſaſlužene pjenjeſy dyrbjachu won hacž do poſlednjeho pjenjeſka. Wón je je ſwojimi towaſchemi, kiž bėchu jemu ſtajnje paradis lubili, pſhecžini. Taſ wón lėta dolho po žaloſtnym ſchėroſim pucžu khodžeſche njewjedžo, ſchto po prawom ſozialdemokratija je. Taſ pluwajeſche wón, kaž to jich Bohužel dženža hičecže wjele cžini, na ſchėroſej, jara ſtraſchnej rėzy, doniž tón ſwėrnny knjeſ w hnadže tež do jecho žiwjenja nuts njepſchimny. Krótki cžaſ ſo woženiwſchi wón ſebi pſchi twarjenju ſanala nohu ſlama a mjeſeſche wjele cžėpicž. Wėdy móžeſche ſaſo khodžicž, bu ſaſo na khorołožo połoženy. Nětko mjeſeſche khwile, ſebi na ſwoje bjeſbóžne žiwjenje, na khutnoſčž ſmjercže a wėcžnoſčže, na praweho a ſwjateho Boha, na ſwoje pſchichodne wotmolwjenje na ſudnym dnu atd. myſlicž. To wón tež cžinjjeſche. "Nuſa nawucži proſyčž." Wón na druge myſle pſchidže, ſebi předariſke knihi do rukow wſa, w nič cžitajeſche a poſna pſcheſ tu wulku hnadu Božu, kotraž ſa kóždym hrėſchnikom khodži, ſo je wón ſtaženy, ſhubjeny a ſatamany hrėſchnik a ſo teho dla na njeho žaloſtne, wėcžne, ale prawe khoſtanje helſkeje cžwile cžaka. — Wón paſ tež Bohu budž džał w ſwojej hrėſchnej nuſy namaka, ſo je luby, ſmilny a hnadny ſbóžnik hrėſchnikow, kotryž je pſchichol pytačž a ſbóžne cžinicž, ſchtož ſhubjene je (Luk. 19, 10). Wón nawuknył t njemu ſo modlicž, do njeho wėricž a namaka po cžimž ſebi taſ žedžiwje požada: Wodacže a wucžicženje wote wičheje ſwojeje hrėſchneje winy a khoſtanja w kwi Jeſuſowej (1 Jan. 1, 7).

Luby pſhecžel A., kotryž bėſche po prawom přeni naſtorf t tutemu nowemu a ſbóžnemu žiwjenju dał, jecho do ſchecžijan- ſkeho młodženžoweho a mužſkeho towaſtwa ſawjedže. Wón ſo jaſo dobry ſchecžijan wopokaſa. Pſched krótkim mi praji: "Wjele mi hičecže pobrachuje na inuſkownym cžłowjeku, ale ja mam dowėrjenje t mojemu knjeſej a ſbóžnikej, kotryž je mje wumohl i hrėſchneho ſwėta. Wón mje tež dale powjedže. Moje jenicžke žadanje je, ſo bychu tež wſchitzy mužžy a młodženžojo w tych mnohich wſchelacich towaſtwach, kotryž hičecže ničžo wo nowym narodže a prawym wobrocženju wutroby naſhonili njeſy, bórſy t temu doſchli. A woſebje cži, wot ſozialdemokratow ſa- wjedženi."

S tymle pſhecžom ſym ja poſnje pſcheſjene. Paſ zyle wobrocženy a i nowa narodženy pſches teho knjeſa a ſbóžnika, abo wėcžnje ſhubjeny. Žadny ſriedžny pucž njeje. Wopomni to, luby cžitarjo!

Ša ſo modlicž njecham.

Maczer mjeſeſche w ſwojej ſtwje cžinicž; wona blyſcheſche, kaſ ſtarſcha ſotra maleho bratra woblekaſche a jecho napominaſche, ſo by ſwoju ranſchu modlitwu ipėwal; ale tón mały ſo modlicž njechajeſche; pſchetož wón pſchezo ſaſo wołaſche: "Ša ſym hlódnj; ja čžu ſnědacž; ja ſo modlicž njecham."

Ša něotre mjeſchiny hólčł do maczerneje iſtwny pſchidže a maczeri "dobre ranje" praji.

"Dobre ranje, mój ſyno!" wona wotmolwi.

"Ša čžu ſnědacž, macži."

"Docžataj khwilku, ja čžu něſchto i tobu porėcžecž." Hólčł ſo maczeri na klin ſydnj.

"Eſy ty ſtrowy dženža rano?"

„Daj maczerka.“

„To je mi lubo; ja hym tež strowa, a jako rano wotuczich a czujach, so hym strowa, hym so Bohu lubemu Anjesej dzakowala, so je mje w nozy wobarnowal.“

„Ssy ty?“ so hólčyk pomalu prashesche — jeho šwědomnje so hibašche.

„Sako tele ranje wotuczich, proshach Boha lubeho Anjesa, so chzyl tola nade mnu wachowacz, a ja wem, so wón moju próstwu wukłyšchi.“

„Maczerka, ja chzu so poklatnyč a so modlic, pšchetož ja běch njepošluchny a so hiščeže modlił njejšym. Wón so poklatny a šwoju modlitwu špěwaje a ju skónči i tymi šlowami: „A čiji mje dobre džěčo! Šamjei.“

Šnědanje jemu nětko čim lěpje šłodžesche a wón běšche žyliczi džěi wješely, dokež běšche rano tajke dobre pomuczenje dostał.

Wšchelake i bliska a i daloka.

Drašny šwjedzeń je so jańdženu njedzeli w Draždžanach měł, na kotrymž je so něhdže 800 Šerbow a Šerbowkow w rjanej šerbškej drašče wobdžělilo. Šacž runje wjedro hrožesche, so tola wšchitko na najrjěšiche poradži. Čzah čehnjěšche nimo krala a kralowšeho doma a je wošebje šerbškim wotdžěl, w kotrymž so Šerbjo w šwojich wšchelakich šerbškim šdrasčenju pokasachu, pšchipošnacže kralowšeho doma kaž tež wšchitkich pšchihladowarjow dobyło. Šo skónčenym čahu kral šerbšku wješ wopyta a šwoje powšchitkowne pšchipošnacže wupraji.

Šarlinške konservativne nowiny „krajny pošol“ dawaja rošhlad, kaš bohacže šu w něčziškim lětnym polěcže university našeho wótzeho kraja wopytane. 1. je Šarlinška universita i 4649 šchtudowazymy. 2. universita w Mnichowje i 3770 šchtudowazymy. 3. Šipicžanška i 3047. 4. Šökingška i 1099 atd. Ša šonzu teho rošhlada so tež na wulku čješč, kotraž je so našchemu žylemu Šerbowštwu pšches pomjenowanje našeho wulzy šašlužbeneho wótčizna knjesa šararja ryczerja Šmishča ša doktora theologie dostała, je ščěhowazymy šlowami špomina: „Šarar Š. Š. Šmisch w Šodžiju je šwojich šašlužbow wo šerbške wošady dla, wošebje wo šerbški homiletiski šeminar wot theologie šakulty w Šipiku so ša doktora theologie pomjenowal.“

W Mězu je jena šhowańja wojeřškich patronow najšterje pšches šchtrě wot nimo jědžazeje železnizy šapalila. Patrony rošbuchnychu i tajkim šrimotom, so so wofna w bliskosčzi rošpušachu. Šječž čłowjekow běšche hnydom mormych, 27 mjenje abo čžežo šranjěnych.

Šhčžorštwowy šejm je so rošpuščežil, hdyž běšche so nowy šergarški šakon i wulkej wjetščinu hložow pšchijał. Wny pšchezo hiščeže wulzy wobžarujemy, so so našche žadanja dla mandželštwu pšchijale njejšu, dokež wšchnoščž tak šjawnje pšchecžiwu nim so wupraji: Nětko je živilne mandželštwu na pšchezo pšchijate a čzi, kotřiž šu ša to byli, maja to se šwojim šwědomnjom šastupacz. Wny so božimy, so čzah dońdže, hdyž so jeho šaja, so šu pšchi wšchelakich pšdlańškich wobmyšljenjach wulku wažnoščž wěžy pšchipošnali, kaž nětko hižom hložy i njewěrijazeho šehwa šjewja, so so nad šwojim dohycžom šwješeluja.

10. novembra čže so šhčžorštwowy šejm šašo w Šarlinje šeńčž.

Šchpanižy šu na šupu Šuba 100,000 měšto 50,000 wojašow i pšdtkočženju šběžkarjow wotwješli. Duž je widžicž, so je tam štrach tydžeń a wjetšchi, so móhli rjanu Šoliniju šhubicž.

Ženož niz šadwělowacz.

Njebocžiczi wučer Šhäter w Šürnbergu powjeda: „Šas pšchidže šchemski ke mni a škoržesche, so pšchi wšchem žedženju a proshenju žaneho pokracžowanja w šwojim šchescžijanškim žiwjenju njepytnje a so je teho dla šjes měra a wješelošče. Šha prajach ja jemu: „Šdny mašch čžrij i položy hotowy, čžijnješch jón potom do kucžika, dokež je wobčežne, jón hotowy ščžinicž.“ „Ně“, wotmolwi wón, „ja dyrbju jón hotowy ščžinicž, hdyž tež ni šnawo čžežko panye.“ „A hdyž je hotowy, njeprašesch so potom, hacž je so tebi derje a hubjenje radžił?“ — „Šaj, ja dyrbju ja

to štejecž, so so trjebacz hodži.“ Ša to ja prajach: „Šudže šha hnadnyšolny Šoh dobry škutk, kotryž je w tebi šapoczal, njedotnjanu wotajicž, mjenje šwěnošče na tebi wopokajacz, hacž ty na škutku twojeju rušow wopokajješch? Njebudže wón tež na twojej droho wukupjenej dušchu, na twojim, i jeje wobhdlenju pštajenym čžele tak daloko pšchijnješčž, so šon škutk mišchtra šhwali?“ Šrošchowanu woteńdže nadběhowanu mlody šchescžijan.

Šwědomnje w pšchekupštwje.

Šředar powjeda: Šedyn wječžor mlody muž ke mni pšchidže, kotryž w jěnych šhlamach pšchewawaje. Wón mějesche so pola šwojeho knjesa derje; šon pak šebi wšchelake wot njeho žadašche, šchtož mějesche mlodženz ša njeprawe. Šdny by n. pšch. kupž pšchijšol, kotryž by placžišnu njeinal, dyrbješche wón najwšchischu placžišnu prajicž a hdyž by nušne bylo, pšchistajicž: „Wny njejšmy ženje tuńšcho pšchewali“, abo „wy to nihdže tuńšcho njedostanjecže.“ Š krotka, jeho nadawł běšche, njewěnoščž rěččecž. Šeli so to nječžinjěšche, běšche jeho knješ i nim njepošojom. Šusto běšche šwojemu knjesej šwoje wotmyšljenje wuprajił, ale šon běšche so jemu šinjaj a pšchistajil, so to šoždy tak čžini, so to w pšchekupštwje hinaš njeje. Šle wón běšche pšchewědčžem, so by so jeho macž jeho čžinjenja dla hšuboko šrudžila, hdy by wjedžala, so so tajkele něšchto wot njeho žada. Wón so mje ša radu prashesche a mi powjedaješche, šchto by jeho macž i temu prajila.

Ša jemu prajach: „Waješca macž njeje jenož pobožnišcha, ale tež rošomnišcha hacž waješ knješ, pošluchaječe waješcu macž!“

„Šle potom mje mój knješ je šlužby wuhnaje!“

„Ně, derje, to dajče šebi šměrom lubicž, dokež so njeječe na šhanje a jebanje pšchistajil. Šoni šu hiščeže doščž šprawnych pšchekupžow a budžeče teho wěšty, so i pšchekupštwom waješcho knjesa našad pońdže.“

Wny hiščeže wšchelake rěččachmy. Mlody muž woteńdže, jeho knješ wšchaj jeho wučžeri, wón pak šoršny wjele lěpšchi blaš namaka. Šeho knješ běšche pak ša 7 lět šankrot.

Šucz i jednanju.

Šona so junšrocž i pobožnym Šuguštom Šermanom Šranku w Šali rošřecžuju praji, so može wona tak malo, kaž so wěža na šemju njepokhila, hidženje pšchecžiwu šwojeje pšchichodneje macžeri wotpoložicž; so je tak hrošna pšchecžiwu njej byla, so so ženje wjazy i njej šjednacž njemože.

Šranka na to wotmolwi, so so ani njedžywa, so wona tak rěčzi, so wona woprawdže nješamže so šjednacž; so budže jej to jenicžy možno, hdyž je šebi i temu Šožu hnadu wuprošyla, — so ju wón teho dla naležnje prošy, so by to čžinila a i Šohu wo šjednocžiwu wutrobu so wošala.

Šona šebi njewěri, so teje proštwje pšchecžiwicž. Šchto pak so šta? Šžo ša něšotre dny pšchidže šašo i Šranzy a powjedaješche, so čže nětko hič a so se šwojeje pšchichodneje macžerju šjednacž! Šona to tež woprawdže čžinjěšche.

Sako so jeje šředar w jejnej domišnje (pšchetož wona w Šali domach njeběšche) woprašcha, čžeho dla so šředy šjednała njeje, runjež běšche ju wón hušto i temu napominał, wona wotmolwi: „Wny drje šče mje i šjednocžiwosčzi napominał, ale wy mi ženje prajil njeječe, šchto dyrbju čžinicž, so bych šjednocžiwu wutrobu dostała a kaž dolho čłowjek teje nima, so wón tež šjednacž njemože.“

Něšchto i rošpominnaju.

Šchtož i bibliji pšchidže jako prawy, teho wona šatama; šchtož i njej pšchidže jako hřšchnik, temu wona hnadnje pučž i prawdoščzi a i měrej pošaje; šchtož jako šchulei pšchidže, teho wona wucži; šchtož pšchidže jako džěčo, temu Šože kraleštwu wottamkne. Šchtož jej napšchecžiwu štupi jako mišchtr, teho wona pomizuje w šwojeje šojškej mozy šanicžuju mudroščž mudrych. Šona je, kaž něhdy šon, wo kotrymž šwědči i šudženju w šwěcže, biblija šu Šože kniži a w šoždym naštanju kniži džiwow.